

Norsk vann i en Europeisk ramme

19. mars 2013

Foto: Bjørn Mejdell Larsen, NINA

” Water is not a commercial product like any other but, rather, a heritage which must be protected, defended and treated as such.”

*EU Water
Framework Directive,
Preamble (1)*

Foto: Morguefile

Foto: Steve Halsetrønning

Foto: Paal Staven

Foto: Lise Sundberg

Innhold:

1. Norge i «felles europeisk gjennomføringsstrategi for vanndirektivet».
2. EU-kommisjonenes vurdering av vannforvaltningsplanene.
3. Blueprint to safeguard EUs water resources.

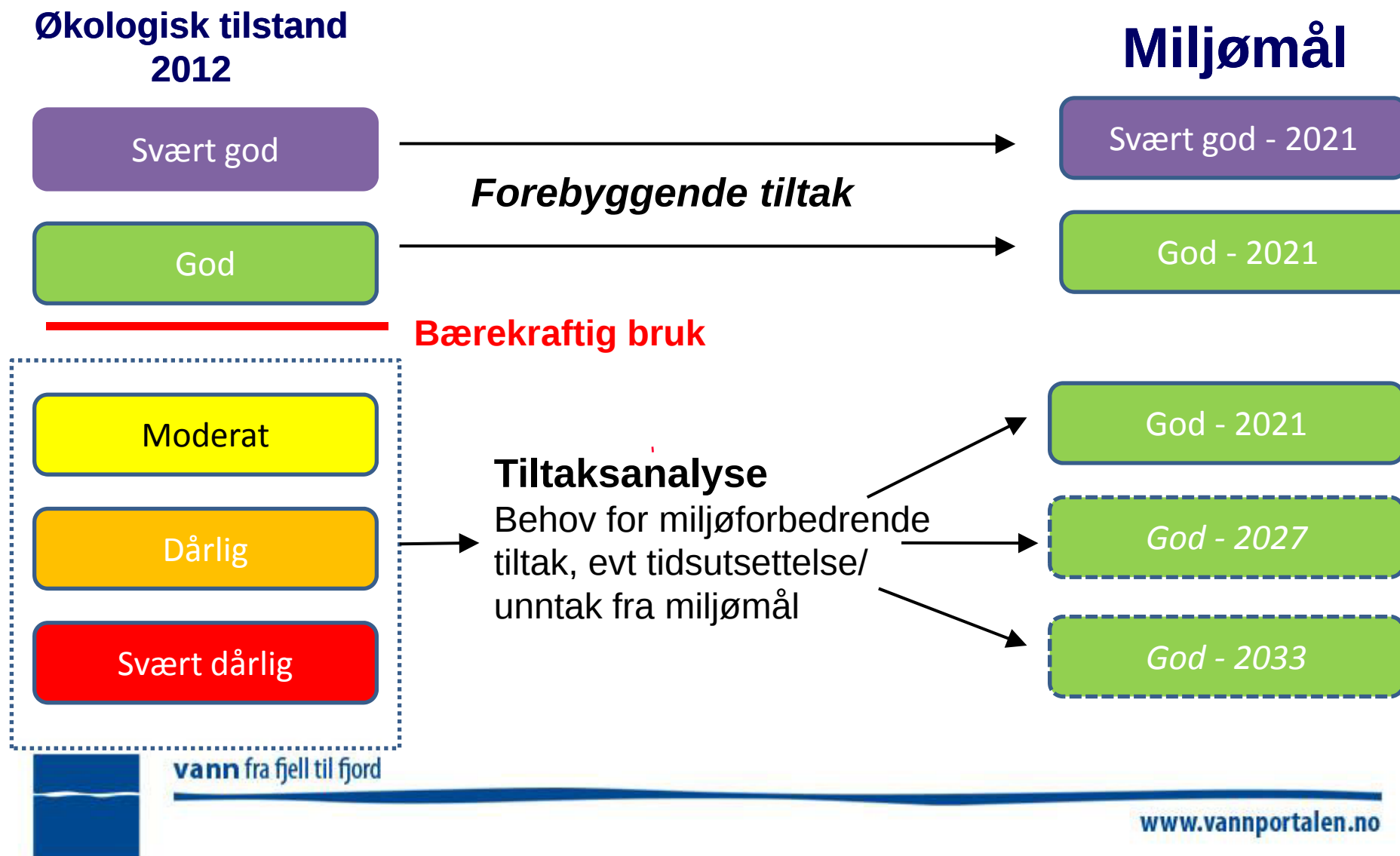
Felles europeisk gjennomføringsstrategi

Common Implementation Strategy (CIS)

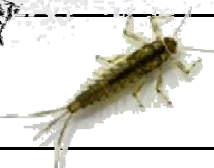
- Felles retningslinjer.
- Utveksling av erfaringer.
- Like tidsfrister og rapporteringsforpliktelser.
- Samordning av grenser for tilstandsvurdering.
- Sammenliknbar bruk av miljømål og unntak.
- Kommisjonen/ESA kan åpne sak ved mangelfull gjennomføring ift forpliktelsene.

Lik vurdering av vannet miljøtilstand

Hvordan måler vi økologisk tilstand?

Kvalitetselementer	Kystvann	Innsjø	Elv
Planteplankton 	X	X	
Vannplanter og fastsittende alger 	X	X	X
Dyreplankton 	(X)	(X)	
Bunndyr 	X	X	X
Fisk 		X	X

+ fysisk-kjemiske og hydromorfologiske kvalitetselementer

vann fra fjell til fjord

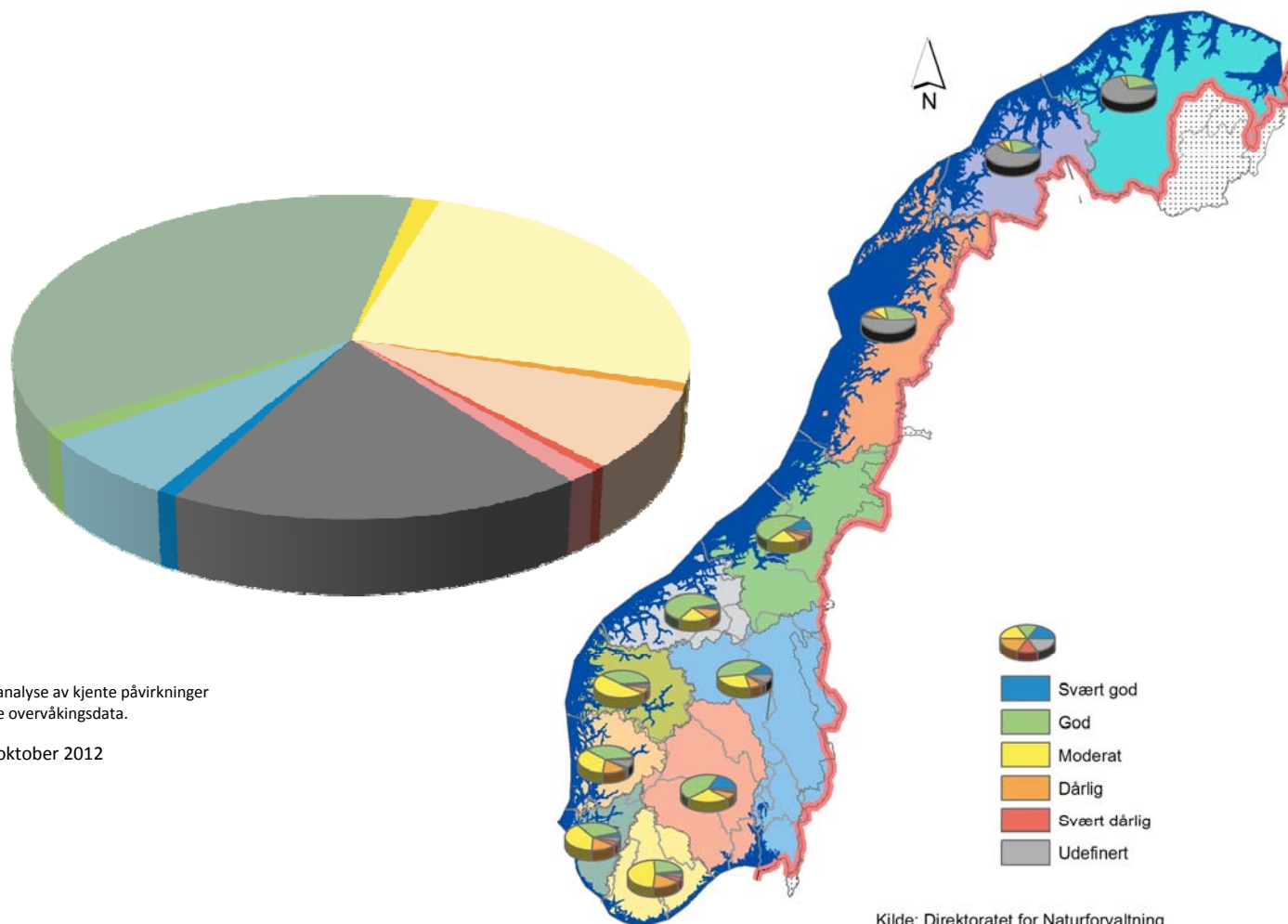
www.vannportalen.no

Foreløpig miljøtilstandsvurdering

- Svært god (overvåkingsdata)
- Svært god (faglig vurdering)*
- God (overvåkingsdata)
- God (faglig vurdering)*
- Moderat (overvåkingsdata)
- Moderat (faglig vurdering)*
- Dårlig (overvåkingsdata)
- Dårlig (faglig vurdering)*
- Svært dårlig (overvåkingsdata)
- Svært dårlig (faglig vurdering)*
- Ikke vurdert

*Faglig vurdering på bakgrunn av analyse av kjente påvirkninger og uten eller utilstrekkelig mengde overvåkingsdata.

Kilde: www.vann-nett.no, 24.oktober 2012

Kilde: Direktoratet for Naturforvaltning
Datagrunnlag: Vann-Nett 10.september 2012

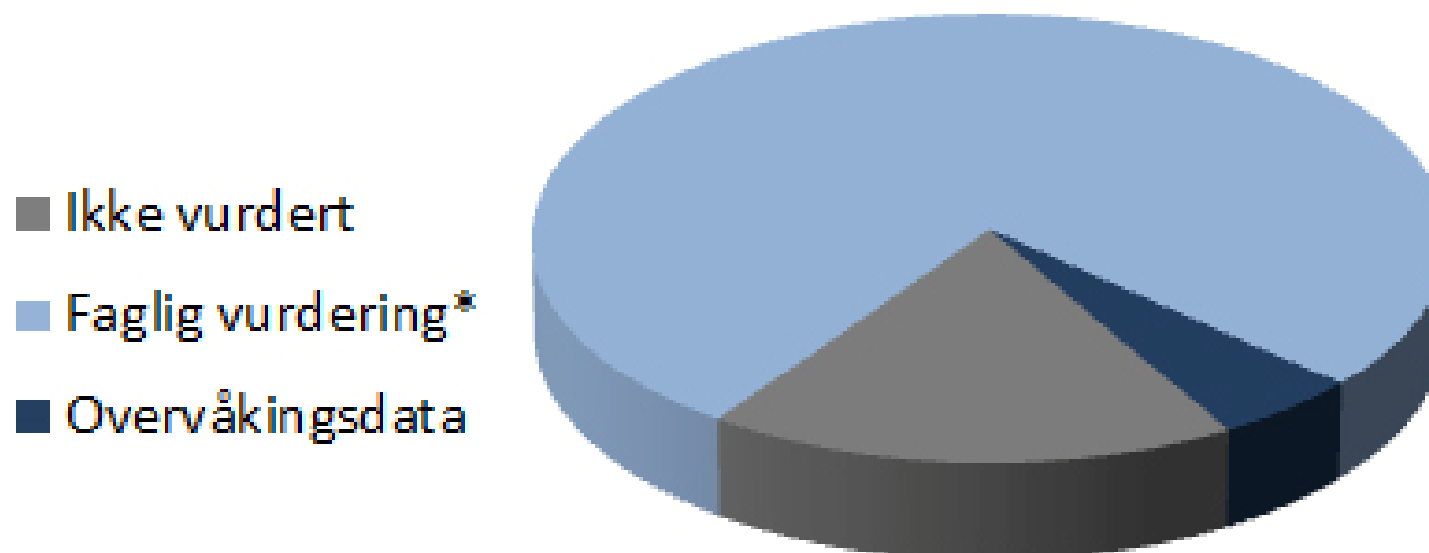

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Hovedutfordring: kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlag (miljøtilstandsvurdering)

* Faglig vurdering på bakgrunn av analyse av kjente påvirkninger og uten eller utilstrekkelig mengde overvåkingsdata.

Kilde: www.vann-nett.no, 24.oktober 2012

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Kunnskapsgrunnlaget styrkes

- Basisovervåking
- Problemkartlegging
- Tiltaksovervåking

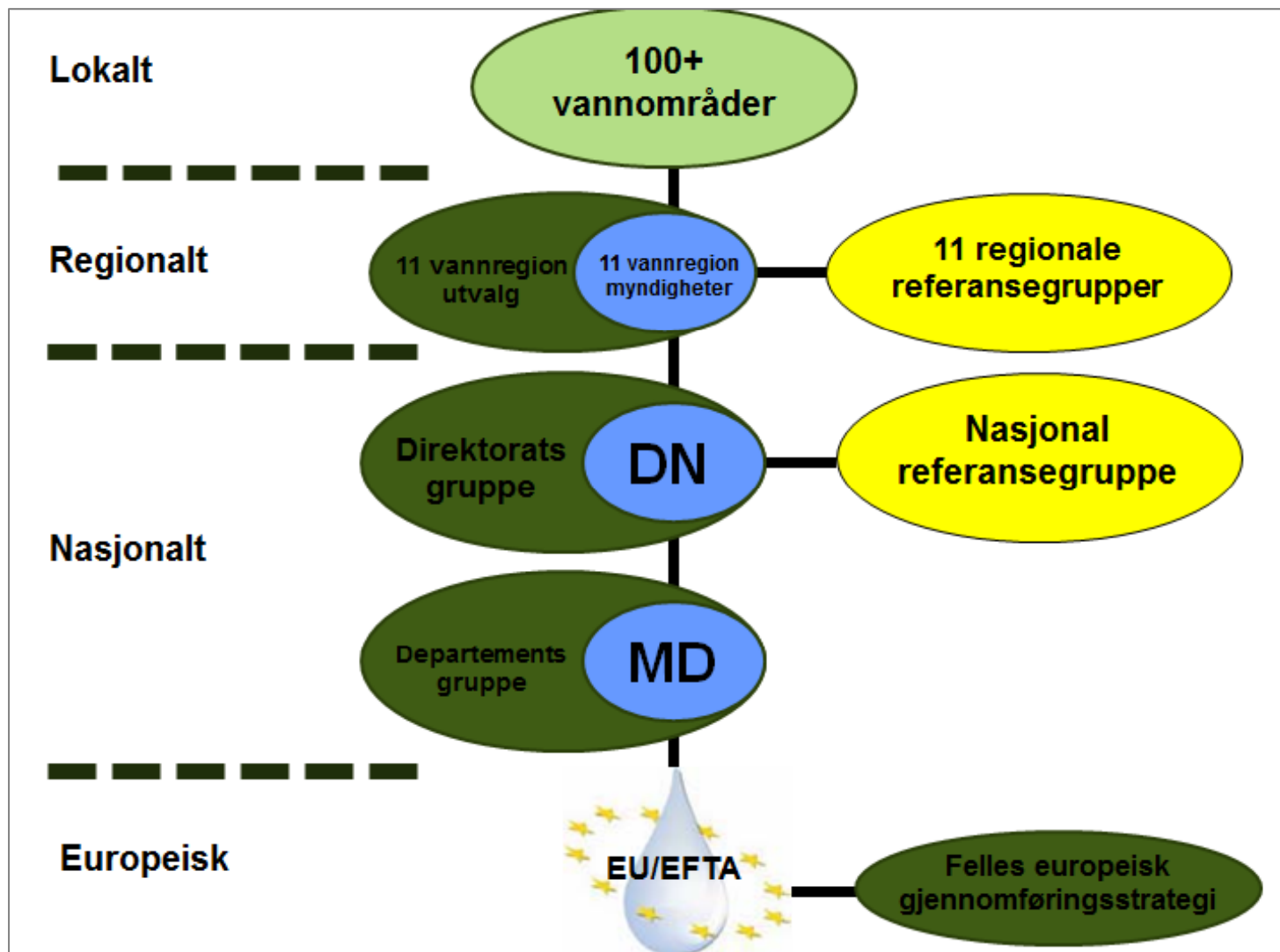

Foto : UNI Miljø LFI

Foto: Odd Haugsbakk

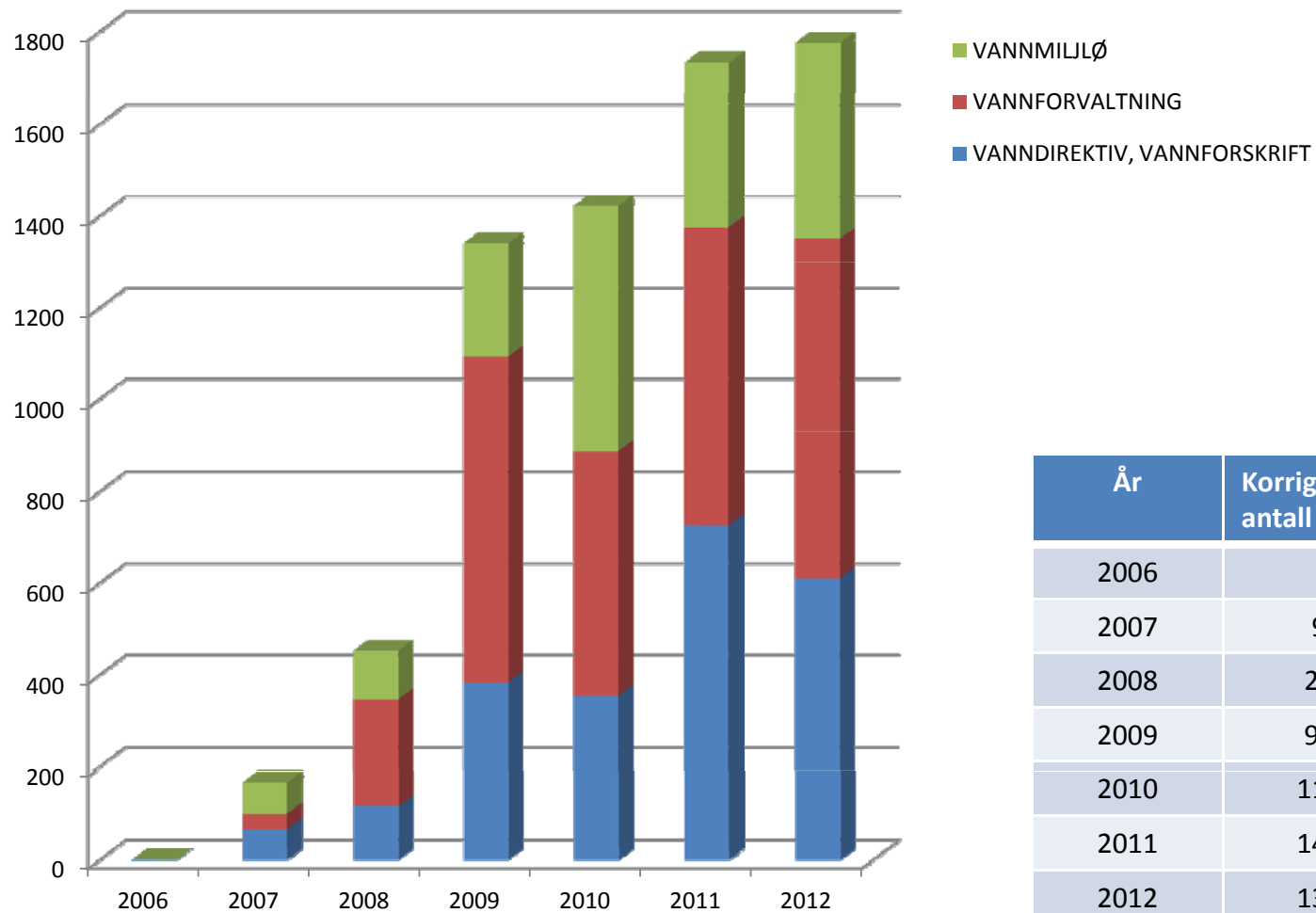
Samarbeidsarenaer på mange nivåer

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

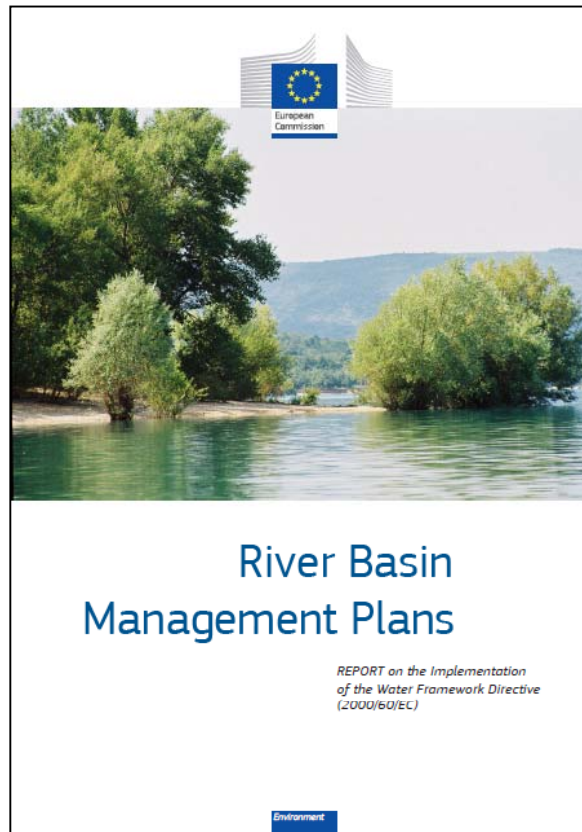
Høyt fokus i media

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

River Basin Management Plans:

Evaluering så langt

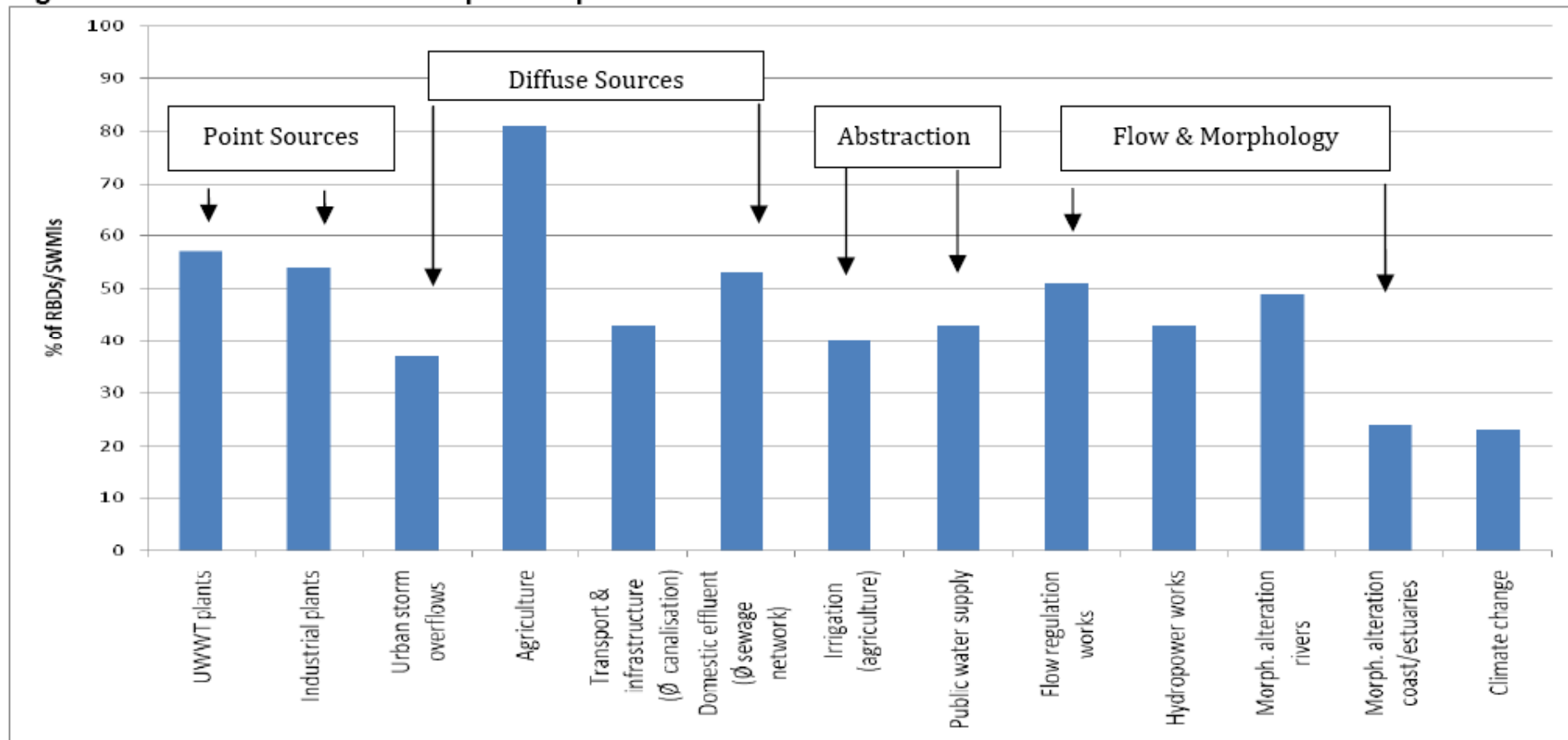

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Vesentlige spørsmål i hele EU- oppsummert

Figure 12: Distribution of important pressures or drivers identified in RBDs/SWMI documents

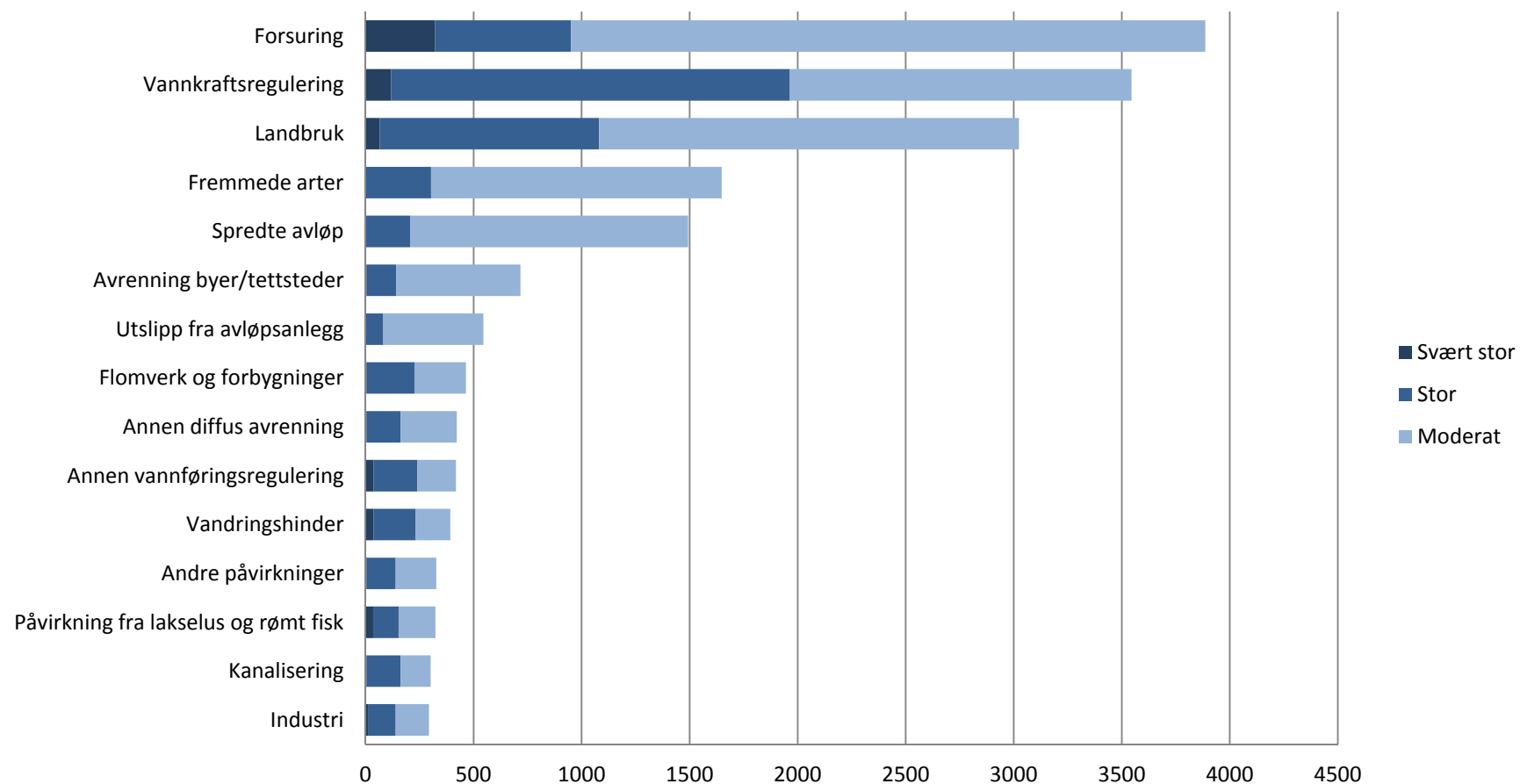
vann fra fjell til fjord

www.dirnat.no

www.vannportalen.no

Foreløpig påvirkningsanalyse i Norge

Påvirkninger per antall vannforekomster

vann fra fjell til fjord

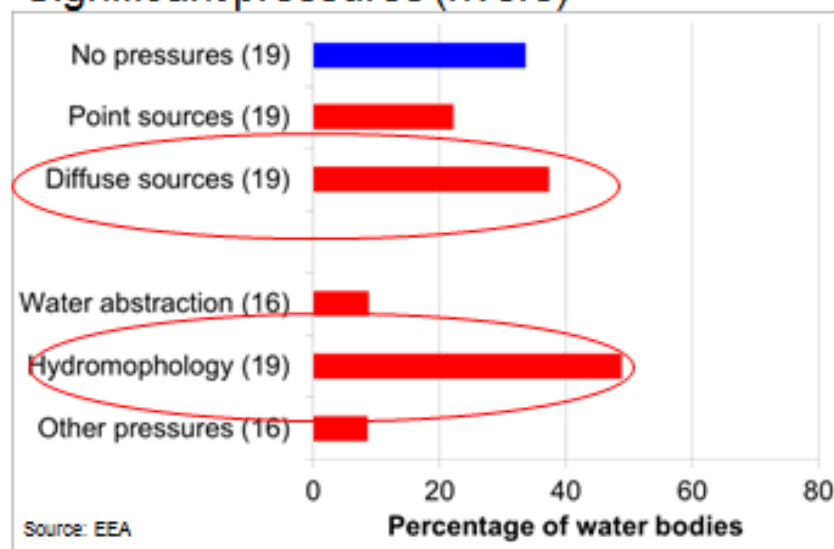
www.vannportalen.no

Assessment River Basin Management Plans: Some general preliminary findings

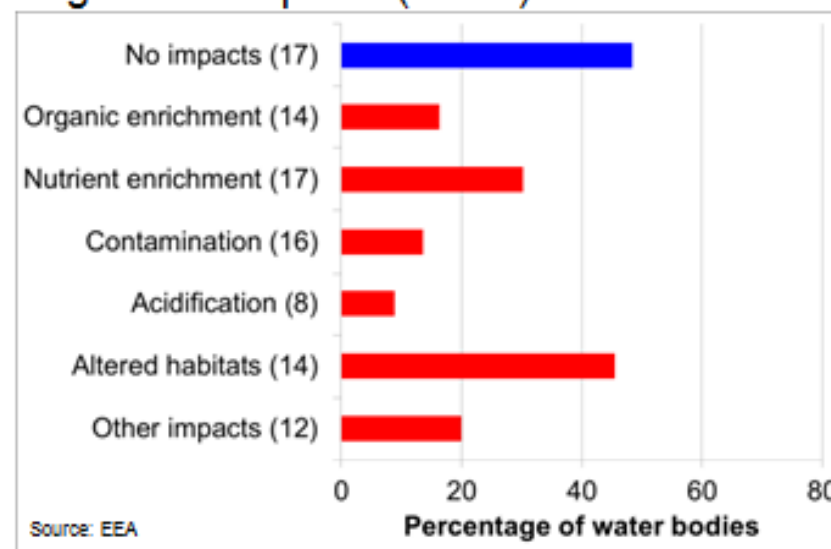
- A lot of effort put into **preparation** of the plans
- High uptake of the **common framework** and common language on water management provided by the WFD
- Integration of **ecological perspective** into water management
- Enhancement of **international cooperation**
- Public **participation**, stakeholder involvement
- Impressive improvement in the **knowledge base**
- **4 Member States** yet to submit plans
- **Low ambition** in many of the plans (extensive use of exemptions)
- **Lack of concrete measures** and low ambition
- **Lack of comparability** in some areas (e.g. chemical status!)
- Dressing "**business-as-usual**" as WFD

A lot has been achieved, but challenges remain

Significant pressures (rivers)

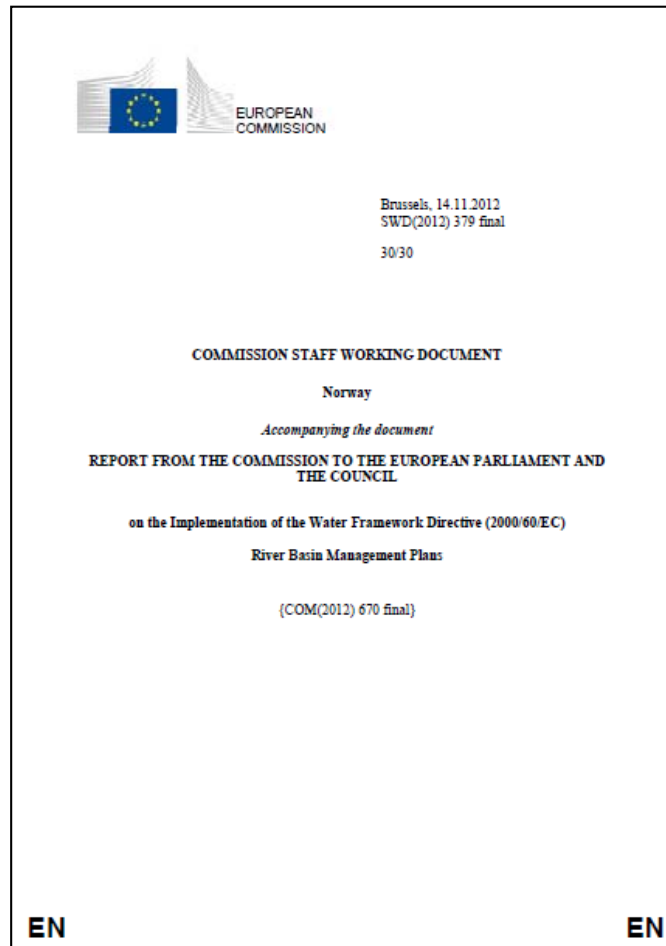
Significant impacts (rivers)

Water bodies in good status in 2009 and 2015

	No of MS	No of water bodies	% Water bodies in good status or potential 2009	% Water bodies in good status or potential 2015	Progress 2009-2015 in %	Unknown status in 2009 in % ⁹
Ecological status of surface waters	21 ¹⁰	82684	43	53	10	15

Norges 15 forbedringspunkter:

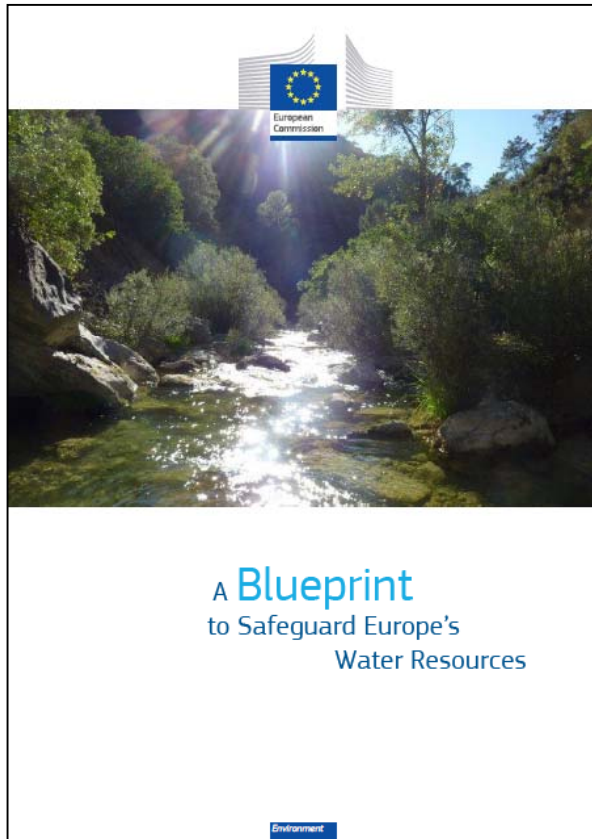

Herunder:

- Overvåking av vannmiljøet.
- Klassifiseringssystem.
- Overvåking av miljøgifter.
- Grunnvannsarbeidet.
- Sterkt modifiserte vannforekomster.
- § 12 ved nye inngrep og aktiviteter.
- Biologiske påvirkninger i kystvann.
- Kostnadene i tiltaksprogrammet.
- Økonomisk analyse i planene.

Blueprint for Europe's water:

Forslag om å utarbeide felles europeiske retningslinjer:

- miljøtilpasset vannføring («ecological flow»)
- grønn infrastruktur («water retention measures»)

Forslag om strengere håndheving av forurensnings regelverk:

- utslipp fra landbruk
- avløp og industri
- plantevernmidler og miljøgifter

Mye fokus på vannmangel og tørke:

- vannsparing («water efficiency»)
- vannregnskap («water accounts»)

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Measures aiming at protecting ecosystems

- *Restoring river continuity*
- *Addressing the reduction of pollution at source*
- *Safeguarding drinking water and ground-water resources*
- *In most cases contributing to increasing the availability of clean water.*

legg

Source: Wikimedia Commons

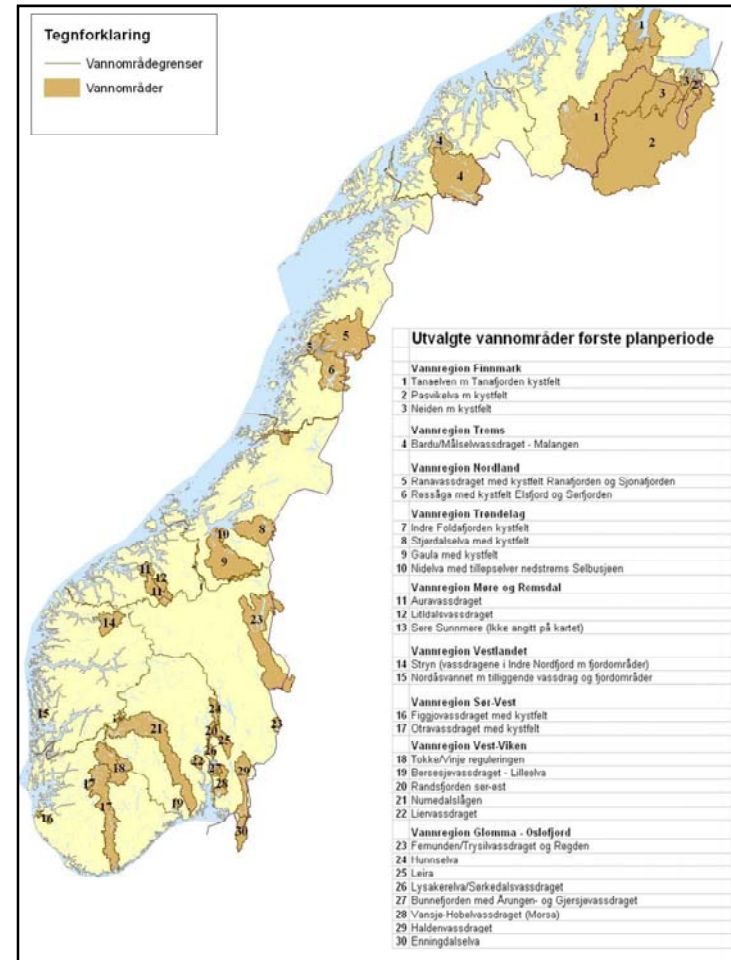
Natural Water Retention Measures

- *Measures slowing down or reducing the flow of water downstream, leading to a more natural flow regime within a catchment, alleviating the effect of droughts & preventing floods through:*
 - restoration of floodplains
 - natural flood defence measures
 - sustainable drainage systems
 - reforestation
 - wetland restoration
 - soil management, etc

Norske pilotplaner fra 2009

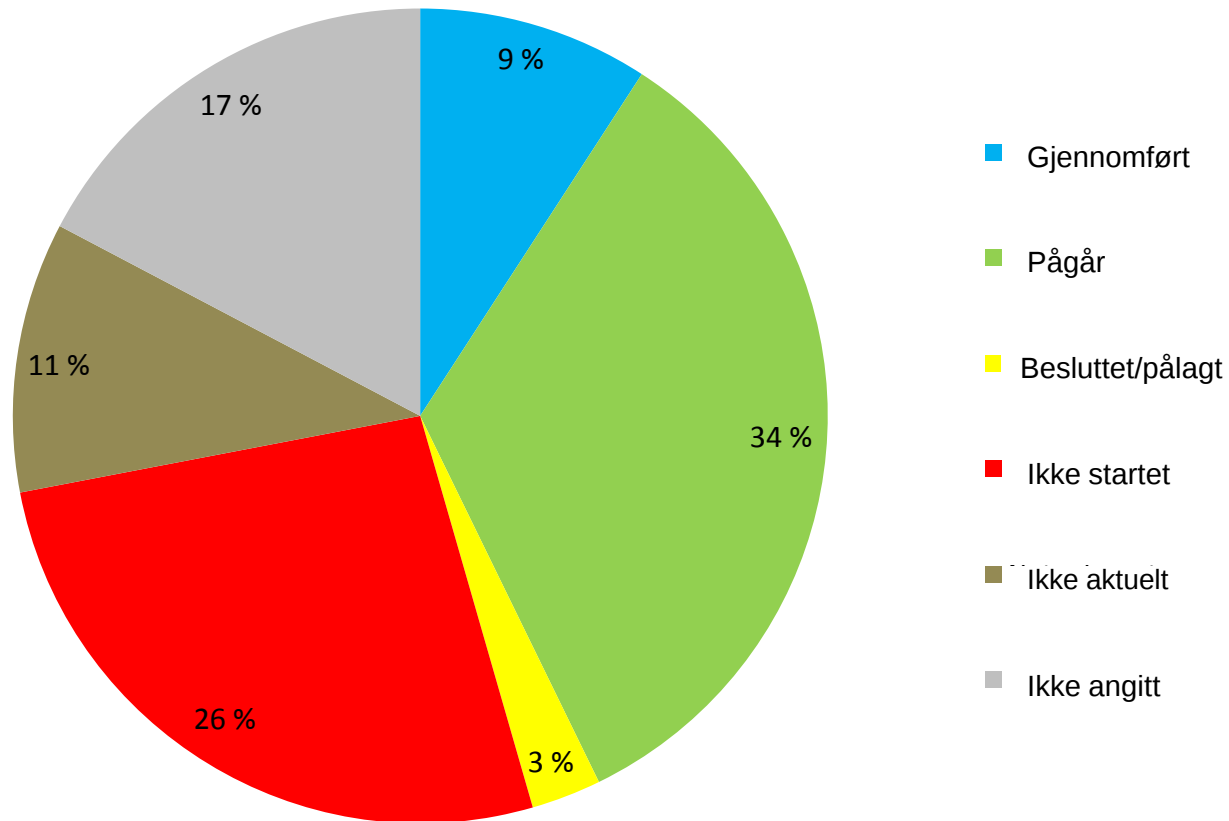
- 29 utvalgte vannområder.
- Viktig, frivillig læringsfase.
- Tiltak skal være igangsatt innen utgangen av 2012.
- Planene blir erstattet av de nye planene ved utgangen av 2015.

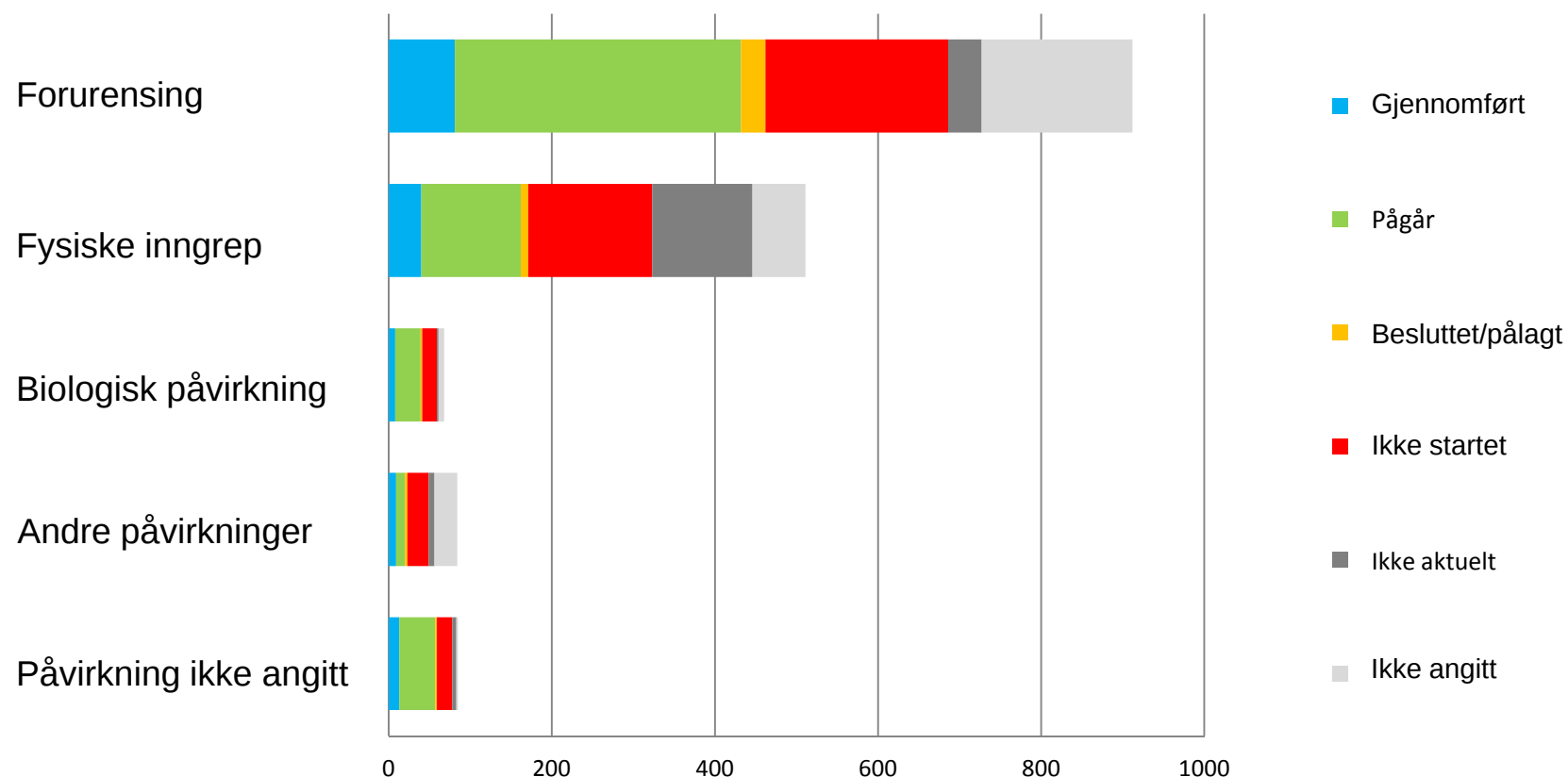
vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Innrapportert status tiltaksgjennomføring 2012

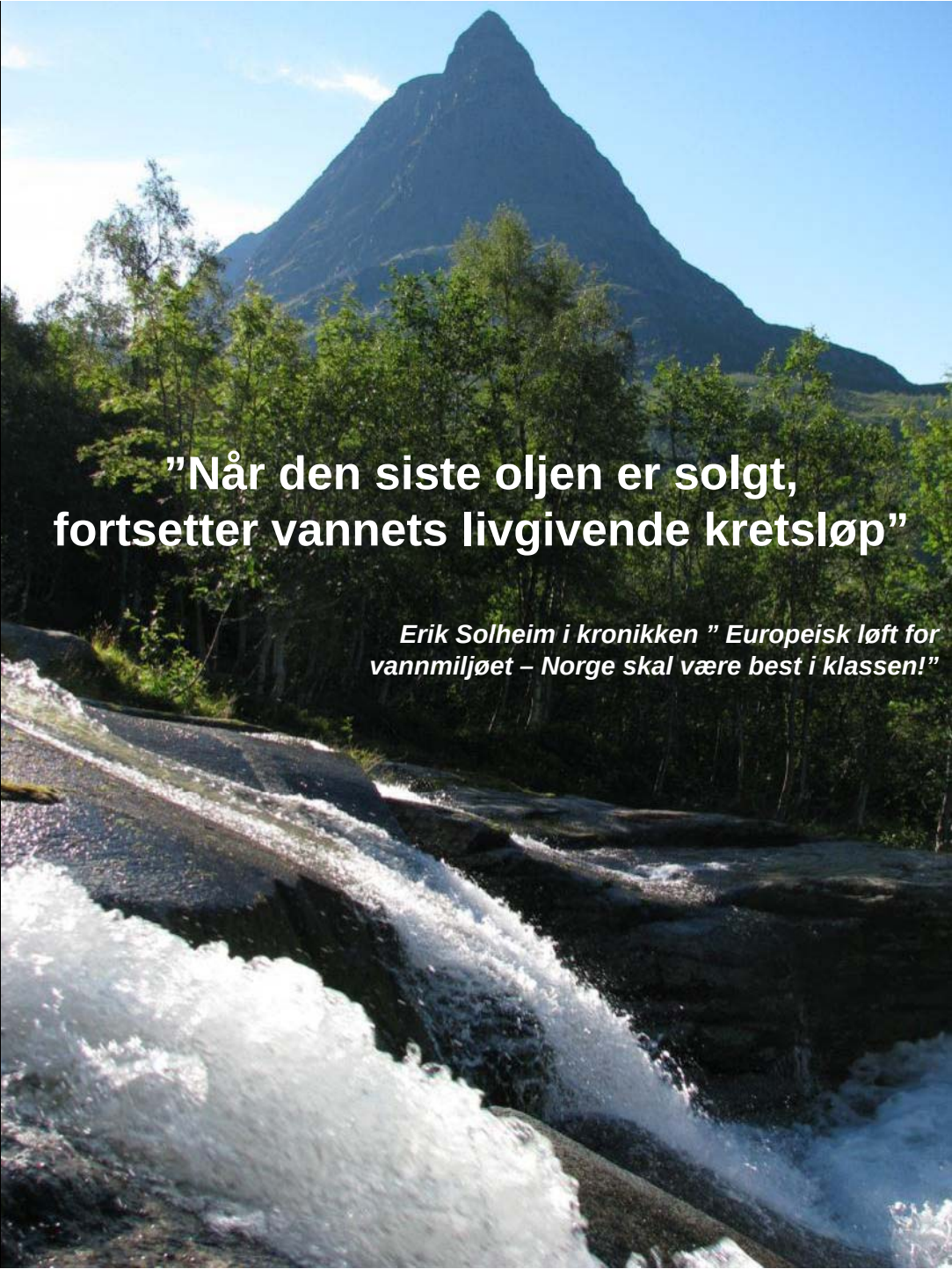

Tiltaksgjennomføring for påvirkningstype 2012

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

A scenic landscape photograph. In the foreground, a waterfall cascades over dark, wet rocks, creating white foam. Behind the waterfall is a dense forest of green trees. In the background, a sharp, rocky mountain peak rises against a clear blue sky with a few wispy clouds.

**"Når den siste oljen er solgt,
fortsetter vannets livgivende kretsløp"**

*Erik Solheim i kronikken "Europeisk løft for
vannmiljøet – Norge skal være best i klassen!"*